

**VIIMANE
RAAMATUPOOD
LONDONIS**

Teise maailmasõja teemaline romaan

MADLINE MARTIN

NEW YORK TIMESI BESTSELLERITE AUTOR

Originaali tiitel:
Madeline Martin
The Last Bookshop in London
2021

Kõik õigused käesolevale väljaandele, kaasa arvatud õigused kogu raamatu või selle üksiku osa kopeerimisele ja levitamisele ükskõik millisel viisil, kuuluvad Harlequin Books S.A-le. See raamat on välja antud kokkuleppel Harlequin Books S.A-ga.

Kaane kujundus pärineb Harlequin Books S.A-lt ja kõik selle levitamise õigused on seadusega kaitstud.

Käesolev raamat on ilukirjandusteos. Nimed, tegelaskujud, asukohad ja sündmused on kas autori välja mõeldud või fiktiivsed ning igasugune sarnasus nii elavate kui ka surnud isikutega, äriettevõtete, sündmuste või asukohtadega on täiesti juhuslik.

Tõlkinud Sille Teiter
Toimetanud Kai Simson
Korrektuuri lugenud Inna Viires

Copyright © 2021 by Madeline Martin
© Tõlge eesti keelde ja eestikeelne väljaanne. Kirjastus ERSEN, 2021.

Sellel raamatul olevad kaubamärgid kuuluvad firmale Harlequin Enterprises Limited või selle tütarfirmadele ja teised firmad kasutavad neid litsentsi alusel.

E09401821
ISBN 978-9949-82-808-1

Kõik kirjastuse ERSEN raamatud ja e-raamatud on saadaval
veebipoest www.ersen.ee

*Kõigile kirjanikele, kelle teoseid ma kunagi lugenud olen.
Suur tänu pelgupaiga, teadmiste ja minu vormimise eest selleks,
kes ma olen.*

Esimene peatükk

August 1939
London, Inglismaa

Grace Bennett oli alati unistanud sellest, et ühel päeval elab ta Londonis. Küll aga ei olnud ta ette kujutanud seda, et sellest saab tema ainuke võimalus, liiati veel sõja puhkemise eel.

Rong peatus Farringdoni jaamas, mille nimi oli selgelt kirjutatud seina peale sinisele ribale punase ringi sees. Inimesed, kes tahtsid rongi peale minna, sagisid platvormil sama innukalt nagu need, kes tahtsid rongist väljuda. Nad kandsid peeni šikis suurlinnastiilis riideid. Palju peenemaid kui kanti Draytonis Norfolkis.

Grace'i sisemus värises võrdselt nii närvilisusest kui ka innukusest. „Me oleme kohal.“ Ta vaatas enda kõrval istuvat Vivi.

Sõbranna klõpsas huulepulgale korgi peale ja naeratas talle värskest värvitud erepunaste huultega. Viv heitis pilgu aknast välja, silmitsedes kaarjat seina katvaid reklaamplakateid hoolikalt. „Pärast nii paljusid aastaid soovimist saamegi Londonis olla.“ Ta võttis Grace'il käest kinni ja pigistas seda korraks. „Olemegi kohal.“

Kui nad alles lapsed olid, oli Viv esimesena maininud kavatsust kolida igavast Draytonist palju põnevama eluga suurlinna. Toona

oli lahkumine rahulikust ja tuttavast maaelust kihavasse kiire elutempoga Londonisse olnud pöörane mõte. Grace polnud kunagi kaalunud võimalust, et ühel päeval võiks see olla vajadus.

Aga siis polnud Grace'ile Draytonisse enam midagi jäänud. Vähe-malt mitte midagi sellist, mis oleks olnud sinna tagasi pöördumist väärt.

Naised tõusid plüüsisistmetelt ja võtsid pagasi. Kummalgi oli ainult üks kohver, kulunud rohkem vanusest kui kasutamisest. Mõlemad kohvrid olid peaaegu lõhkemiseni täis topitud ja polnud mitte ainult võimatult rasked, aga nende õlal rippuva gaasimaskikarbi tõttu oli neid ka ebamugav kanda. Valitsuse korraldusel tuli neid jubedaid asju endaga kõikjal kaasas kanda, et nad võimaliku gaasirünnaku puhul kaitstud oleksid.

Nende õnneks oli Britton Street ainult kaheminutilise jalutuskäigu kaugusel, või vähemalt nii oli proua Weatherford öelnud.

Grace'i ema lapsepõlvesõbrannal oli üürile anda tuba, mida naine oli talle pakkunud juba aasta tagasi pärast ema surma. Pakkumine oli olnud helde – kaks kuud tasuta, kuni Grace on töökoha leidnud, ja isegi pärast seda saaks ta toa soodushinnaga. Vaatamata Grace'i igatsusele Londonisse minna ja Vivi entusiastlikule julgustamisele, oli Grace jäänud Draytonisse veel peaaegu aastaks, et üritada purunenud elu kilde kokku korjata.

See oli enne, kui Grace teada sai, et maja, kus ta sünnist saati elanud oli, kuulus hoopis ta onule. Enne kui onu koos kamandava naise ja viie lapsega sisse kolis. Enne kui elu veel väiksemateks kildudeks purunes.

Grace'i jaoks ei olnud tema enda kodus enam ruumi, see oli tõsi-asi, mida onunaine sageli mainis. Koht, kus kunagi valitsesid heaolu ja armastus, oli saanud kohaks, kus Grace end soovimatuna tundis. Kui onunaine oli viimaks julguse kokku võtnud ja Grace'il lahkuda palunud, teadis ta, et ühtegi teist võimalust tal ei ole.

Eelmisel kuul proua Weatherfordile kirja kirjutamine, uurimaks, kas tema pakkumine veel kehtib, oli üks raskemaid asju, mida Grace iial teinud oli. See oli olnud alla jäämine kõigile katsumustele, millega

ta silmitsi seisis, kohutav hinge purustav läbikukkumine. Alistumine, mis oli muutunud tema suurimaks läbikukkumiseks.

Grace'il polnud kunagi eriti palju julgust olnud. Isegi praegu mõtles ta, kas oleks Londonisse tulekuga hakkama saanud, kui Viv poleks nõudnud, et nad koos läheksid.

Grace'i tabas ärevushoog, kui nad ootasid, et rongi läikivad metallused avaneksid ja neile terve uue maailma nähtavaks teeksid.

„Kõik saab olema suurepärane,“ sosistas Viv endale nina alla. „Kõik muutub nii palju paremaks, Grace. Ma luban.“

Elektrirongi suruõhuga töötavad ukсед vajusid sisinal lahti ja nad astusid platvormile tõuklevate inimeste sekka, kellest ühed üritasid rongist maha tulla ja teised samal ajal sinna pääseda. Seejärel vajusid rongiuksed nende selja taga kinni ja lahkuva rongi tekitatud tuulepuhang sasis nende seelikuid ja juukseid.

Chesterfieldi sigarettide reklaam seinal kujutas suitsetavat kena vetelpäästjat, samal ajal kui teine plakat selle kõrval kutsus Londoni mehi armeega liituma.

See polnud mitte ainult meeldetuletus sõja kohta, kuhu nende riik pidi peagi astuma, vaid tuletas meelde ka seda, et suurlinnas on ohtlik elada. Kui Hitleril oleks kavas Suurbritannia vallutada, pööraks ta pilgu kõigepealt Londonile.

„Oh, Grace, vaata!“ hüüatas Viv.

Grace pööras pilgu plakatilt metalltrepi suunas, mis libises mööda nähtamatut vööd ülespoole, kadudes kuhugi üles võlvlae alla. Nende unistuste linna.

Reklaam ununes kiiresti, kui Grace ja Viv eskalaatori poole kiirus-tasid ning püüdsid maha suruda vaimustust, kui see neid ilma mingi pingutuseta üles, üles, üles kandis.

Vivi õlad tõusid vaevu vaos hoitud õnnest ülespoole. „Kas ma ei öelnud sulle, et see saab imeline olema?“

Äkitselt jõudis asja üüratus Grace'ile kohale. Pärast aastatepikkust unistamist ja planeerimist olidki nad viimaks siin, Londonis.

Eemal Grace'i kiuslikust onust, Vivi rangete vanemate käpa alt väljas.

Kõigest Grace'i muredest hoolimata tuiskasid nad jaamahoonest välja nagu puurist pääsenud laululinnud, kes on viimaks valmis tiibu sirutama.

Kõikjal kõrgusid taeva suunas majad, mis sundis Grace'i kätt päikese varjuks silmade ette panema, et nende katuseid näha. Mitmed läheduses asuvad poed tervitasid neid eredavärviliste siltidega, andes teada, kus asub võileivapood, kus juuksur ja kus apteek. Tänavatel vurasid veoautod ja neist vastassuunas sõitis mürinal kahekorruseline buss, mille värvitud külg oli sama punane ja läikiv kui Vivi küüned.

Grace ei suutnud teha muud, kui sõbranna käsivarrest kinni haarata ja teda kiljudes kõiksugu asju vaatama sundida. Ka Viv vaatas kõike suurte põlevate silmadega. Vaatamata moodsale kleidile ja täiuslikku soengusse seatud kastanpruunidele kiharatele oli ta samasugune aukartust täis maatüdruk nagu Grace'gi.

Grace polnud nii elegantne kui Viv. Kuigi ta oli selleks puhuks selga pannud oma parima kleidi, mille serv ulatus allapoole põlvi ja piht oli kokku tõmmatud kitsa musta vööga, mis sobis kokku madalate kontskingadega. Ehkki see ei olnud nii stiilne kui Vivi mustvalge täpiline kleit, tõstis helesinine puuvill esile Grace'i hallid silmad ja sobis hästi tema heledate juustega.

Selle kleidi oli Grace'ile õmmelnud loomulikult Viv. Viv oli neid mõlemaid alati näinud kui suuremate võimaluste poole pürgijaid. Kogu nende sõpruse jooksul olid nad veetnud tunde kleite õmmeldes ja juukseid soenguisse sättides, aastaid naisteajakirjadest moest ja etiketist lugedes ning tehes seejärel lugematul arvul parandusi, et kaotada kõnest Draytoni aktsent.

Nüüd nägi Viv välja nii, nagu võiks ta oma kõrgete põsesarnade ja pikaripsmeliste pruunide silmadega kaunistada üht neist ajakirjakaantest.

Nad liitusid siia ja sinna tuiskavate inimestega, vahetades pidevalt kohvrit kandvat kätt, kui Grace neid Britton Streeti poole juhtis. Õnneks olid proua Weatherfordi viimases kirjas saadetud juhised lihtsad ja kergesti järgitavad.

Küll aga polnud neis juhistes olnud sõnakestki peagi puhkeva sõja märkide kohta.

Veel reklaamplakateid, mõned neist kutsusid mehi oma panust andma, teised aga eirama Hitlerit ja tema ähvardusi ning ikkagi suvepuhkust planeerima. Kohe teisel pool tänavat ümbritses liivakottidest müür ühte ust, millel rippuv mustvalge silt kuulutas, et tegu on avaliku varjendiga.

Vastavalt proua Weatherfordi juhistele jõudsid nad Britton Streetile kahe lühikese minutiga ja leidsid end seismas tellistest ridaelamu ees. Sellel oli roheline uks läikima löödud messingkoputiga ning aknal lillade ja valgete petuuniatega täidetud lillekast. Proua Weatherfordi kirjutatu põhjal oli see kindlasti tema maja.

Ja nende uus kodu.

Viv sööstis trepist üles, lokid igal sammul hüplemas, ja koputas uksele. Grace liitus temaga trepimademel, innustatuna ootusärevusest. Lõppude lõpuks oli ju tegu ema parima sõbrannaga, kes oli Grace'i lapsepõlves neil mitu korda Draytonis külas käinud.

Grace'i ema ja proua Weatherfordi sõprus oli alanud siis, kui proua Weatherford oli Draytonis elanud. Isegi pärast seda, kui ta oli ära kolinud, jätkus nende sõprus ka kogu suure ilmasõja ajal, mis võttis mõlemalt naiselt abikaasa, ja haiguse ajal, mis oli viimaks võtnud Grace'ilt ema.

Uks avanes ja nähtavale ilmus proua Weatherford, kes nägi välja vanem, kui Grace mäletas. Ta oli olnud alati meeldivalt täidlane õhetavate punapõskede ja säravate siniste silmadega. Aga nüüd kandis ta ümmargusi prille ja tema tumedates juustes olid hõbedased salgud. Tema pilk jäi esimesena pidama Grace'il.

Naine ahhetas õrnalt ja tõstis Grace'i sõrmed enda suu juurde. „Grace, sa oled oma ema täpne koopia. Beatrice oli oma hallide silmadega alati nii ilus.“ Vanem naine lükkas ukse rohkem lahti, paljastades siniste lillede ja nendega kokku sobivate nõõpidega kaunistatud valge puuvillkleidi. Naise taga oli väike, aga puhas esik,

millest enamiku võttis enda alla ülakorrusele viiv trepp. „Palun tulge sisse.“

Grace pomises komplimendi eest tänusõnad, tundes täpselt, kui palju see kiitus mõjutas seda osa temast, mis ikka veel ema leinas.

Grace vinnas kohvri uksest sisse majja, mille soojas õhus hõljus liha ja köögiviljade meeldiv lõhn. Tema suu hakkas vett jooksuma.

Pärast ema surma ei olnud ta korralikku kodutoitu söönudki. Vähemalt mitte maitsvat. Onunaine ei olnud just eriline kokk ja Grace veetis liiga palju aega onu poes, et seal kõik joone peal oleks.

Grace'i jalge all olev kreemikasvalge pastelse lillemustriga vaip pehendas tema samme. Vaatamata sellele, et vaip oli puhas, oli see laiguti kulunud.

„Vivienne,“ ütles proua Weatherford, kui Viv Grace'i juurde esikusse tuli.

„Sõbrad hüüavad mind Viviks.“ Ta naeratas proua Weatherfordile oma ainulaadse sarmiga.

„Millised iludused teist on saanud. Ma arvan, et te panete mu poja punastama.“ Proua Weatherford andis käega märku, et nad kohvrid põrandale paneksid. „Colin,“ hüüdis ta ülakorrusele. „Tule ja hoolitse daamide pagasi eest, sellal kui mina kannu tulele panen.“